

**UCHWAŁA NR XXIX/219/2012
RADY MIEJSKIEJ W ŻAROWIE**

z dnia 29 listopada 2012 r.

w sprawie zatwierdzenia zaktualizowanego Planu Odnowy Miejscowości Bożanów.

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 6 i pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. - Dz. U. 2001 r. nr 142 poz. 1591 z późn. zm.), art. 29 ust. 1 pkt 1a, b ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. nr 64 poz. 427 z późn. zm.), § 10 ust 2 pkt 2 lit. b rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeznaczenia pomocy finansowej w ramach działania " Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. nr 38 poz. 220 z późn. zm.) Rada Miejska w Żarowie uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się zawarty w załączniku do niniejszej uchwały zaktualizowany Plan Odnowy Miejscowości Bożanów

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Żarów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BOŻANÓW

GMINA ŻARÓW

BOŻANÓW 2012

Spis treści

Wstęp.....	4
I. Charakterystyka miejscowości.....	5
1. Położenie administracyjno – geograficzne.....	5
2. Historia.....	6
II. Analiza zasobów miejscowości.....	8
1. Demografia.....	8
2. Środowisko przyrodnicze.....	8
2.1. Warunki klimatyczne.....	8
2.2. Geotechniczna ocena podłoża gruntowego.....	9
2.3. Charakterystyka środowiska.....	9
2.4. Struktura tektoniczna obszaru.....	9
2.5. Gleby.....	9
2.6. Świat roślinny i zwierzęcy.....	10
III. Środowisko kulturowe.....	10
1. Kluby sportowe.....	10
2. Obiekty zabytkowe.....	11
IV. Gospodarka przestrzenna i infrastruktura techniczna.....	13
1. Układ przestrzenny miejscowości.....	13
2. Sieć drogowa i dostępność komunikacyjna.....	14
3. Gospodarka wodno – ściekowa.....	14
4. Gospodarka odpadami.....	14
5. Komunikacja zbiorowa.....	14
6. Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	14
7. Pozostała infrastruktura.....	15
8. Oświata.....	15

V. Strefa gospodarcza.....	15
1. Miejsca pracy, zakłady produkcyjne i usługowe.....	15
2. Rolnictwo.....	15
VI. Analiza SWOT.....	16
VII. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego.....	17
VIII. Planowane kierunki rozwoju.....	18
1. Opis planowanych przedsięwzięć.....	18
2. Szacunkowy koszt realizacji zadań.....	20
3. Harmonogram realizacji projektu.....	20
IX. System wdrażania i monitorowania Planu Odnowy Miejscowości.....	21
X. Zakończenie.....	22

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z kluczowych dokumentów związanych z planowaniem odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego aktu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich,” w ramach Osi 3 „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie działalności wiejskiej” - działanie odnowa wsi; jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Żarów przy opracowywaniu kierunków rozwoju dla miejscowości Bożanów.

W ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” - nadrzędnym celem jest poprawa jakości życia mieszkańców przy jednoczesnym zachowaniu dziedzictwa kulturowego oraz specyfiki obszarów wiejskich. Jednocześnie działanie powyższe korzystnie wpływa na promocję miejscowości – zwiększając jej atrakcyjność pod względem turystycznym i inwestycyjnym.

W opracowanym Plan Odnowy Miejscowości zawarto podstawowe informacje dotyczące miejscowości Bożanów z uwzględnieniem szczegółowej analizy zasobów miejscowości, analizy SWOT, planowanych kierunków rozwoju, przedsięwzięć wraz z szacunkowym kosztorysem, źródłem pozyskania funduszy i harmonogramem realizacji projektów.

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1. Położenie administracyjno – geograficzne

Bożanów jest miejscowością położoną w południowej części województwa dolnośląskiego, w powiecie świdnickim, w gminie Żarów. Odległość od Świdnicy wynosi 12 km, natomiast do Żarowa 1 km. Sąsiednimi miejscowościami są: Kalno, Wierzba oraz Żarów.

Bożanów jest niewielką wsią o charakterze rolniczym. Zabudowa rozciąga się na odległość ok 1km. Powierzchnia obrębu miejscowości wynosi 231,71 ha, z czego tereny zalesione stanowią 0,14 ha.

Przez Bożanów prowadzą dwie drogi gminne. Główna droga, która była wcześniej drogą powiatową, a została przekształcona w drogę gminną ze względu na to, że powstała równoległa droga powiatowa oraz droga gminna w kierunku Kalna nr 110915 D.

Ryc.1. Plan Gminy Żarów

2. Historia miejscowości

Bożanów – niem. Eckersdorf

Niemiecka nazwa wsi sugeruje, że jej założycielem był Ekard L. Radler identyfikuje go z rycerzem o tym imieniu pojawiającym się w dokumentach z 1274 i 1285 roku. W 1285 r. jako „Ekkehard z Wierzbnej” co świadczy o jego bliskich związkach z rodem Wierzbnow, którego albo był członkiem (z urodzenia lub adopcji), albo też rycerzem służebnym Andrzeja z Wierzbnej. T. Jurek uważa, że Ekhard był burgrabią w Wierzbnej. Bożanów powstał na ziemiach sąsiadujących z główną siedzibą rodu, można więc domniemywać, że należał do Wierzbnow. Ekard jeżeli nie był członkiem rodu, to mógł otrzymać od Andrzeja jako lenno dziedziczne sołectwo lub całą wieś w nagrodę za wierną służbę.

Właściciele wsi.

W drugiej połowie XIV w. właścicielami części Bożanowa, Pankowa i Wierzbnej byli Panowie von Rohnau . W sierpniu 1373 r. jeden z nich, Hentschil piszący się z Pankowa zapisał żonie Małgorzacie całość swych dóbr pankowskich i bożanowskich jako dożywocie. W 1385 r. współwłaścicielami Bożanowa byli Konrad von Rohnau z Pankowa oraz spadkobiercy Hansa von Seidlitz z Siedlimowic: wdowa Anna i syn Heinrich. Kolejnym znanym właścicielem Bożanowa był Hans von Kalkreuth z Pastuchowa. Przynajmniej od końca XV w. Do połowy XVI w. Wsią władali panowie von Bock z Pankowa. W drugiej połowie XVI w. kilka gospodarstw było własnością innych osób. Przed 1618 r. Bożanów odkupił od Seidlitzów Melchior von Redern z Kłonicy i władał niemal całkowicie zniszczoną w trakcie wojny trzydziestoletniej wsią jeszcze w 1648 r. W 1658 r. Bożanów wciąż był zrujnowany i niezamieszkały – nazywano go „*wüste Eckersdorf*”. Kolejnych właścicieli nie było stać ani na odbudowę wsi, ani na uiszczanie należnych państwu podatków oraz świadczeń kościelnych. Zaległości wobec państwa osiągnęły w 1658 r. kwotę 300 talarów. Doprowadziło to do przejęcia Bożanowa przez aparat fiskalny i wystawienia go na sprzedaż. Bożanowem zainteresował się klasztor cystersów w Krzeszowie, który uzyskał w 1658 r. zgodę władz cesarskich na jego zakup. Klasztor w Krzeszowie był właścicielem Bożanowa do 1810 r. Cystersi szybko odbudowali zniszczoną wieś. Zmienili przy tej okazji dotychczasowy podział ziemi tworząc w Bożanowie folwark.

Oblicze wsi i jej mieszkańcy

Wielkość wsi w chwili powstania przybliżają dokumenty z lat 1308-1318, w których Bożanów wymieniono wśród miejscowości opłacających dziesięcinę proboszczowi z Wierzbnej. Mieszkańcy Bożanowa uiszczali ją ze wszystkich zagospodarowanych gruntów, których obszar wynosił 16 łanów. W 1441 r. w Bożanowie mieszkało 8 kmieci. Byli oni w ograniczonym stopniu współwłaścicielami ziemi, którą posiadali w dziedzicznej dzierżawie z prawem dokonywania transakcji kupna-sprzedaży. W uprawie roli obowiązywała trójpolówka. Wszystkich chłopów obowiązywał przymus polowy, czyli obowiązek obsiewania graniczących pól tymi samymi

zbożami. W uprawach zbożowych największy udział miały żyto i owies, a to przesądzało o niskich plonach. Zwierzęta hodowano na własne potrzeby. Po przejściu Bożanowa przez cystersów dużego znaczenia nabrała uprawa lnu. Wzrosło znaczenie hodowli, przede wszystkim owiec. Okres wojen był szczególnie uciążliwy dla mieszkańców wsi, gdyż oprócz płacenia wyższych podatków, pociągani byli też do innych świadczeń, takich jak utrzymywanie przemaszerowujących oraz zimujących wojsk własnych i nieprzyjacielskich, a także kontrybucje.

W XIX w. na granicy Kalna i Bożanowa wydobywano torf używany do ogrzewania domów, jako nawóz i ściółka w hodowli. W 1841 r. pozyskano 1200 kop cegieł torfowych. W drugiej połowie XIX w. wyczerpały się zasoby tego surowca.

Zabudowa, ludność.

Bożanów był niewielką wsią. Liczba domów mieszkalnych - przed 1830: 24, w 1895: 26, a w 1907: 27. Liczba mieszkańców - 1785: 125; 1830: 150; 1845: 175; 1895: 222; 1905: 243; 1925: 229; 1928: 199; 1939: 190. Od chwili zakupienia Bożanowa przez cystersów do sekularyzacji dóbr kościelnych w 1810 r. we wsi mogli mieszkać tylko katolicy. Pierwsi ewangelicy osiedlili się w Bożanowie w drugiej połowie XIX w. i aż do 1945 r. było ich dużo mniej niż katolików. Wieś zamieszkiwało w 1885 r. 19, a w 1925 i 1928 r. 46 protestantów.

Szkoła

Do pierwszej połowy XIX w. dzieci z Bożanowa uczęszczały do szkoły w Wierzbnej. W 1838 r. utworzono we wsi szkołę. Lekcje prowadzone przez nauczyciela z Kalna odbywały się w izbie wynajętej w jednej z chałup chłopskich. Dopiero w 1894 r. wybudowano przy drodze do Kalna skromny budynek szkolny i zatrudniono „własnego” nauczyciela. W szkole bożanowskiej uczyło się w 1885 r. 55, a w 1929 r. 18 dzieci. Na początku lat 30-tych szkoła została zlikwidowana.

Dzieje powojenne

Zabudowa Bożanowa nie ucierpiała w trakcie działań wojennych zimą-wiosną 1945 r. Po zakończeniu wojny do wsi powróciło część jej dawnych mieszkańców. Jesienią 1945 r. mieszkało w Bożanowie 106, zimą-latem 1946 r. 105 - 122, a według obliczeń miejscowego sołtysa tylko 88 Niemców. Większość wysiedlono 27 VII 1946 r. Ostatnich mieszkańców Bożanowa narodowości niemieckiej wysiedlono 6 X 1946 r. Polacy zaczęli się osiedlać w Bożanowie w lipcu 1945 r. Jako pierwszy przybył 7 VII Franciszek Cichoń, późniejszy wieloletni sołtys wsi. W dniu 31 VIII mieszkało w Bożanowie już 39 Polaków i nie uległo to zmianie do końca 1945 r. Osadnicy ci pochodzili z powiatów Bochnia, Wadowice i Olkusz. W porównaniu z innymi wsiami w miarę przyzwoicie prezentował się stan inwentarza żywego - w listopadzie 1945 r. 8 koni, 12 sztuk bydła, 10 jagniąt. W 1946 r. osiedlali się we wsi zarówno przesiedleńcy z Polski centralnej, jak i z terenów wschodnich - głównie z powiatu samborskiego.

II. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

1. Demografia

Jednym z najważniejszych czynników wyznaczającym potencjał miejscowości są jej mieszkańcy. Analiza demograficzna pozwoli dobrze sformułować i wyznaczyć cele, które najlepiej wpiszą się w oczekiwania mieszkańców.

Analiza demograficzna wykazuje, że społeczność zamieszkująca wieś Bożanów cechuje niewielka nadwyżka kobiet nad populacją mężczyzn – odpowiednia liczba kobiet i mężczyzn wynosi 68 i 58.

	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Razem, w tym:	58	68	126
0-18	12	8	20
18 - 60	38	51	89
60 - 100	8	9	17

W wieku produkcyjnym od 18 do 60 lat znajduje się obecnie 89 osób. W wieku poprodukcyjnym 60+ znajduje się 17 mieszkańców. Jak wynika z przytoczonych wyżej danych, sołectwo posiada korzystny układ struktury demograficznej.

Pod względem wykształcenia ludności rolniczej (tj. osób utrzymujących się tylko z pracy w gospodarstwie rolnym oraz osób pracujących w przedsiębiorstwach rolnych i Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej) struktura ta przedstawia się następująco:

-50% - zawodowe

-50 % - średnie

2. Środowisko przyrodnicze

2.1 Warunki klimatyczne

Zgodnie z ustalonym podziałem klimatycznym kraju obszar opracowania leży w sudeckiej krainie klimatycznej, w strefie przejściowej pomiędzy klimatem Przedgórze Sudeckiego a Niziny Śląskiej. Gmina Żarów należy do przedgórskiego (przejściowego) regionu klimatycznego, który jest łagodny, ciepły i umiarkowanie wilgotny. Sprzyja on więc wegetacji roślin i rolnictwu. Przeważają wiatry zachodnie, północno – zachodnie zimą i południowo – zachodnie latem. Warunki solarne na całym obszarze, ze względu na płaskość terenu nie wykazują różnic. Na obszarze pozadolinowym pierwsze przymrozki występują w październiku, a ostanie w kwietniu, wyjątkowo w maju. Klimat regionu charakteryzuje się następującymi cechami:

- Średnia temperatura powietrza: 8°C,

- Okres zimowy trwa 10 – 11 tygodni
- Okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni
- Średnia roczna suma opadów waha się w granicach 590 – 630 mm.
- ilość dni pogodnych w roku: ponad 50

2.2. Geotechniczna ocena podłoża gruntowego.

Obszar Gminy leży na bloku podsudeckim zbudowanym głównie ze skał metamorfiku kaczawskiego w skład którego wchodzi metamorficzne skały łupkowe oraz intruzja granitu masywu Strzegom- Sobótka. Bożanów leży na Równinie Świdnickiej. Podłoże równiny tworzą skały metamorficzne i granit strzegomski. Na tym fundamencie zalegają osady trzeciorzędowe m.in. zwiertzeliny ilaste oraz osady czwartorzędowe – gliny polodowcowe, piaski, żwiry i muł rzeczny oraz pokrywy utworów pylastych (lessy). Na tych ostatnich występują urodzajne gleby pszenno - buraczane.

2.3 Charakterystyka środowiskowa

Zgodnie z podziałem Polski na regiony fizycznogeograficzne, dokonany przez prof. Jerzego Kondrackiego, wieś Bożanów należy do:

- prowincji: Masyw Czeski
- podprowincji: Sudety z przedgórzem Sudeckim
- makroregionu: Przedgórze Sudeckie,
- mezoregionu: Równina Świdnicka

2.4. Struktura tektoniczna obszaru

Obszar opracowania leży na wschodnim obrzeżu środkowoeuropejskich wyniesień krystalicznych, należących do rozległej struktury tektonicznej Waryscydów, w obrębie Bloku Dolnośląskiego. Obszar wsi położony jest na Równinie Świdnickiej.

2.5. Gleby

Na terenie Gminy Żarów przeważają gleby brunatne, niewiele jest czarnoziemów i madów. W gleboznawczej klasyfikacji gruntów ornych przeważają gleby klasy III a (54,38%), III b (22,9%), spory również obszar stanowią gleby IV b (7,8%), gleby klasy IV a (6,44%) oraz gleby klasy III (4,95%). W użytkach zielonych występują również gleby klasy II (2,16%), klasy IV

(0,24%) oraz gleby klasy V (1,08%). Znikomy jest odsetek użytków zielonych klasy IV (lasy) – 0,06%. Wysokie klasy gruntów i sprzyjający klimat pozwalają na uprawę roślin o dużych wymaganiach glebowych, w tym pszenicy, jęczmienia, kukurydzy, rzepaku, buraków cukrowych i warzyw.

2.6. Świat roślinny i zwierzęcy

W składzie gatunkowym lasów należy wyróżnić: dąb, buk, topolę, lipę, modrzew, brzozę, jarzębinę, świerk, jawor, jesion, sosnę, wierzbę, olchę i robinie akacjową. W podszyciu leśnym obserwuje się podrosty tych drzew oraz następujące krzewy: kruszyna pospolita, jeżyna fałdowana, jeżyna pospolita, bez czarny, bez koralowy, czeremcha zwyczajna. W runie leśnym wyróżnić można następujące gatunki: trzciniak leśny, śmiałek darniowy, bluszcz pospolity, kopytnik pospolity, konwalia majowa, komosa biała, przytulia wonna, starzec wiosenny, turzyca zwisła, nerczyca krótkoostna, gwiazdnica wielokwiatowa, pokrzywa zwyczajna, jasnota biała, skrzyp leśny, trzęślica modra, niecierpek dwukwiatowy, tojeść gajowa.

Przy świetlicy wiejskiej znajduje się park z najstarszym drzewostanem. Wzdłuż głównej drogi przebiegającej przez wieś możemy spotkać stare jesiony. Przy wjeździe do wsi od strony Żarowa z lewej strony znajduje się szpaler topoli.

Dogodnym siedliskiem dla zwierząt są naturalne ekosystemy leśne i łąkowe. Małe ptaki i ssaki i owady występują także w obrębie agroekosystemów i terenów osadniczych.

Obszary leśne i polne stanowią podstawowe siedlisko dla dużych ssaków tj. Sarna, zając szarak, lis, dzik, jeź europejski, jeź wschodnioeuropejski, łasica łaska, kuna domowa, kuna leśna, wiewiórka pospolita, popielica, orzesznica, koszatka, żołądnica, mysz leśna, mysz polna, mysz zaroślowa, mysz zielona, szczur śniady, mysz domowa, nornica ruda, kret.

Szeroko reprezentowane są w środowisku ptaki. Występują tu zarówno brodzące i blaszkodziobe ptaki wodne, a także jastrzębiowe, grzebiące, gołębiowe, kukułkowe, dzięciołowe oraz wróblowe.

Przez obręb miejscowości przepływa potok Tarnawka. Na terenie miejscowości działa koło łowieckie *Knieja* oraz *Dzik* przy nadleśnictwie Świdnica.

III. Środowisko kulturowe

1. Kluby sportowe

W latach 70-tych krótko istniała we wsi drużyna piłkarska zrzeszona w LZS.

2. Obiekty zabytkowe

Kaplica

Wybudowana została w stylu barokowym na początku XVIII w. z inicjatywy opata krzeszowskiego Dominika Geyera. Budowla wyposażona była w wieżyczkę z zawieszonym dzwonem. Jej wyburzenie datowane jest na koniec lat 80-tych XIX w., kiedy to powstała nowa droga łącząca Świdnicę z Żarowem. Na początku XX w. w miejscowości wybudowana została nowa kaplica. Zachowana do dziś murowana z czerwonej cegły budowla utrzymana jest w stylu neogotyckim. Obiekt jest wolnostojący, jednokondygnacyjny z czworoboczną sygnaturką w konstrukcji drewnianej. Umieszczony osiowo otwór drzwiowy kaplicy zwieńczony jest ostrołukiem. Budowlę przykrywa dwuspadowy dach ceramiczny. Dach wieżyczki z iglicą pokryty jest blachą.

Dawna gospoda "Zum Feldschloss", obecnie budynek mieszkalny

Wybudowany po 1904 roku, jest budynkiem murowanym i tynkowanym na kamiennym cokole. Bryła obiektu jest rozczłonkowana, nieregularna z osiowym ryzalitem. Otwór wejściowy umieszczony jest osiowo w fasadzie. Jedno- i dwukondygnacyjny obiekt nakrywa dwuspadowy

dach o pokryciu ceramicznym.

Świetlica wiejska

Obecnie funkcjonująca świetlica wiejska jest w stanie tragicznym, nie nadającym się do publicznego użytku. Zamiarem Gminy Żarów oraz mieszkańców Bożanowa jest jej sprzedaż, ponieważ obecnie inwestowanie i remontowanie w nią jest nieopłacalne. W zamian za to ma powstać nowa mniejsza świetlica, która w zupełności zaspokoi potrzeby mieszkańców sołectwa.

IV. Gospodarka przestrzenna i infrastruktura techniczna

1. Układ przestrzenny miejscowości

Budynki mieszkalne to przeważnie budowle jedno i dwukondygnacyjne, w dużej mierze ustawione są szczytowo do drogi. We wsi przeważają budynki murowane posiadające nachylenie dachu ok. 45°, pokryte czerwoną dachówką. Kolor elewacji to przeważanie szary. Charakterystyczną cechą większości budynków jest posiadanie w części szczytowej ściany frontowej wnęki na figurkę Matki Boskiej:

Typowe dachy we wsi mają przeważnie wykusze w kształcie bawolego oka:

2. Sieć drogowa i dostępność komunikacyjna

Przez sołectwo prowadzą dwie drogi gminne. Jedna w kierunku Kalna nr 110915 D oraz druga główna droga, przebiegająca wzdłuż całej miejscowości, która była wcześniej drogą powiatową nr 3396 D - została przekształcona w drogę gminną ze względu na to, że w 2011r. powstała równoległa do niej nowa droga powiatowa.

3. Gospodarka wodno – ściekowa

Ponieważ w gminie nie ma kanalizacji sanitarnej (sieć kanalizacyjna funkcjonuje jedynie na terenie miasta Żarów) ścieki w gospodarstwach indywidualnych odprowadzane są do osadników bezodpływowych, osadników przepływowych, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz bezpośrednio do wód gruntowych. Wywozem nieczystości zajmuje się Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z. o.o. w Żarowie.

W 2011 roku Urząd Miejski w Żarowie złożył wniosek na dofinansowanie budowy sieci wodociągowej z przyłączami w Bożanowie i sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w Bożanowie i Wierzbnej z przesyłem do Żarowa i zyskał pozytywną opinię Urzędu Marszałkowskiego we Wrocławiu. Niestety z uwagi na ograniczone środki tylko 59 podmiotów otrzyma dofinansowania. Gmina Żarów z 73 pozycją znalazła się na liście rezerwowej. Planowany czas realizacji tej inwestycji to lata 2013-2014.

4. Gospodarka odpadami

Stałe odpady komunalne mieszkańcy gromadzą w odrębnych pojemnikach, które opróżnia specjalistyczna firma. Ponadto od kilku lat mieszkańcy Bożanowa objęci są selektywną zbiórką odpadów szklanych i z tworzyw sztucznych. Selektywna zbiórka odpadów odbywa się poprzez rozstawione w rejonie sklepów i zabudowań pojemniki, które są opróżniane przez wyspecjalizowane firmy.

5. Komunikacja zbiorowa

Komunikację zbiorową zapewnia przedsiębiorstwo Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Świdnicy oraz prywatni przewoźnicy.

6. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Cała miejscowość jest zaopatrzona w energię elektryczną, którą zapewnia stacja Żarów. Zaopatrzenie odbywa się poprzez sieć napowietrzną średniego napięcia 20 kV, sieci niskiego napięcia oraz stacji transformatorowej.

7. Pozostała infrastruktura

Najpowszechniejszym na terenie miejscowości sposobem zaopatrywania się w ciepło są kotłownie indywidualne opalane trocinami i węglem, jak również drzewem. Forma ta wiąże się jednak ze zjawiskiem dokuczliwej, niskiej emisji zanieczyszczeń pyłowych, odczuwalnych przy bezwietrznej pogodzie. Sporadycznie występuje ogrzewanie gazowe.

Na terenie miejscowości świadczenia telekomunikacyjne świadczy kilku operatorów (m. in. *Telekomunikacja Polska S.A.*, *Netia S.A.*, *Dialog S.A.*), którzy zapewniają także dostęp do szerokopasmowego Internetu. Ponadto można także uzyskać połączenia telefoniczne oraz dostęp do Internetu za pomocą bezprzewodowej telefonii komórkowej sieci *Plus GSM*, *T – mobile*, *Orange*, *Play*.

8. Oświata

Do pierwszej połowy XIX w. dzieci z Bożanowa uczęszczały do szkoły w Wierzbnej. W 1838 roku utworzono we wsi szkołę. Lekcje prowadzone przez nauczyciela z Kalna odbywały się w izbie wynajętej w jednej z chałup chłopskich. Dopiero w 1894 roku wybudowano przy drodze do Kalna skromny budynek szkolny i zatrudniono „własnego” nauczyciela. W szkole bożanowskiej uczyło się w 1885 r. 55, a w 1929 r. 18 dzieci. Na początku lat 30-tych szkoła została zlikwidowana. Obecnie dzieci uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Żarowie.

V. Strefa gospodarcza

1. Miejsca pracy, zakłady produkcyjne i usługowe

Większość zatrudnionych pracuje w ośrodkach miejskich – Żarowie, Świdnicy, Kątach Wrocławskich, Wrocławiu. Spora grupa mieszkańców zatrudniona jest w pobliskiej Strefie Ekonomicznej w Żarowie, liczne grono wyjeżdża też do prac sezonowych za granicę.

2. Rolnictwo

W miejscowości funkcjonuje 29 gospodarstw rolnych, w tym:

- 18 o powierzchni 1 – 4,99 ha
- 3 o powierzchni 5,00 – 9,99 ha
- 3 o powierzchni 10,00 – 14,99 ha
- 4 o powierzchni 15,00 – 49,99 ha
- 1 o powierzchni 50 – 99,99 ha

Mieszkańcy posiadający małe gospodarstwa ogrodnicze bardzo często posiadają także inną pracę

zarobkową i zawód pozarolniczy – jak wskazuje powyższe zestawienie dotyczy to znacznej ilości osób. Na tym terenie uprawia się podstawowe zboża (pszenica, żyto, jęczmień, owies). W uprawach okopowych dominują ziemniaki, zarówno jadalne jak i paszowe oraz buraki.

VI. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest efektywną metoda identyfikacji słabych i mocnych stron oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed sołectwem Bożanów. Jest ona oparta na schemacie klasyfikacji dzielącym wszystkie czynniki mające wpływać na bieżącą i przyszłą wizję miejscowości.

Mocne strony:

- Dobre położenie komunikacyjne oraz dobry układ komunikacyjny i sieci dróg – 20 km od autostrady A4, 40 km od lotniska we Wrocławiu
- Aktualny Plan Zagospodarowania przestrzennego
- Tereny rolne
- Brak uciążliwego dla środowiska przemysłu
- Bliskość miasta

Słabe strony:

- Zły stan techniczny budynku świetlicy wiejskiej
- Brak placu zabaw, miejsc do bezpiecznej zabawy dla dzieci
- Brak integracji społecznej wokół rozwiązywania najważniejszych problemów miejscowości
- Niska estetyka miejscowości
- Niewystarczająca oferta w zakresie organizacji czasu wolnego dla młodzieży
- Brak kanalizacji

Szanse:

- Współpraca z sąsiednimi sołectwami i Urzędem Gminy
- możliwość uzyskania funduszy z Unii Europejskiej (PROW, Programy Operacyjne „Kapitał ludzki,” Program Operacyjny dla województwa dolnośląskiego); wykorzystywany fundusz sołecki
- Integracja społeczna
- Stosunkowo duża ilość ludzi w wieku produkcyjnym
- Możliwość stworzenia Stowarzyszenia

Zagrożenia:

- Emigracja młodych mieszkańców
- Trudności w ubieganiu się o środki zewnętrzne
- nierozwiązane konflikty społeczne
- Brak wystarczających środków finansowych w budżecie gminy na rozwój miejscowości

VII. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego.

Operacje realizowane w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” mogą dotyczyć kształtowania obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego.

Definicja obszaru realizacji operacji z zakresu kształtowania przestrzeni została ustalona dla działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW 2007-2013. Ze względu na położenie i cechy funkcjonalno-przestrzenne należy go identyfikować z centrum miejscowości, jednak ze względu na różnorodność typów układów urbanistycznych zwłaszcza w miejscowościach wiejskich, centrum miejscowości w rozumieniu właściwych przepisów nie musi znajdować się w faktycznym centrum miejscowości identyfikowanym na podstawie mapy. Dlatego też operacje związane z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne weryfikuje się na podstawie Planu Odnowy Miejscowości zawierającego opis planowanych zadań inwestycyjnych.

Najważniejszą część projektów zaplanowanych do realizacji w powyższym Planie Odnowy Miejscowości dotyczy wykreowania i zagospodarowania swoistego centrum miejscowości, które będzie miało znaczący wpływ na zaspokajanie potrzeb mieszkańców oraz znacznie polepszy kwestię nawiązywania i zacieśniania kontaktów w ramach społeczności lokalnej. Obecnie we wsi brakuje takiego miejsca stanowiącego centrum życia kulturalnego mieszkańców.

W pierwszej kolejności w ramach projektów inwestycyjnych, które przyczynią się do wykreowania owego centrum, wskazać należy powstanie świetlicy wiejskiej oraz zagospodarowanie przyległego do niej terenu. Świetlica będzie miała charakter klubu wiejskiego, w którym odbywać się będą różnorakie imprezy, spotkania, zebrania – co stworzy warunki do zwiększenia integracji mieszkańców, zapewni warunki do realizacji przedsięwzięć kulturalnych, edukacyjnych, społecznych na rzecz aktywizacji społecznej mieszkańców wsi.

Działalność świetlicy będzie miała na celu upowszechnienie kultury, zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży i dorosłych mieszkańców, jak również da możliwość realizacji wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi.

Nieodłącznym elementem poprawy wizerunku miejscowości jest także zagospodarowanie placu wokół świetlicy poprzez, wykonania miejsc parkingowych, zasadzenie kwiatów, drzewek i krzewów ozdobnych, rozbudowę placu zabaw dla dzieci, montaż ławek oraz wykonanie miejsca na ognisko. Wykonanie tych prac niewątpliwie podniesie standard i estetykę centrum miejscowości.

Odpowiednio zagospodarowane tereny zaspokajające potrzeby społeczne i kulturalne mieszkańców wpłyną na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich, będą sprzyjać nawiązywaniu kontaktów społecznych i staną się wizytówką miejscowości.

Dzięki realizacji zaplanowanych zdań powstanie obszar, którego obecnie brak gdzie skupi się znaczna część życia wsi, ale także sąsiednich miejscowości. Będzie to centrum życia kulturalnego, sportowego. Tutaj odbywać się będą ważne imprezy wiejskie, ale także gminne (np. zawody sportowe, dożynki gminne).

VIII. Planowane kierunki rozwoju

1. Opis planowanych przedsięwzięć

1.1. Powstanie świetlicy wiejskiej wraz zagospodarowaniem terenu przyległego.

Świetlica wiejska stanowi najważniejszy punkt życia społecznego mieszkańców. Tutaj organizowane są np. imprezy okolicznościowe. Powstanie świetlicy wpłynie przede wszystkim na poprawę życia mieszkańców wsi.

Realizacja inwestycji ma na celu wykreowanie i zagospodarowanie swoistego centrum miejscowości, które będzie miało znaczący wpływ na zaspokojenie potrzeb mieszkańców oraz polepszy kwestie nawiązywania i zacieśniania kontaktów w ramach społeczności wiejskiej zapewniając warunki dla realizacji przedsięwzięć edukacyjnych i kulturalnych. Działalność świetlicy będzie miała na celu upowszechnianie kultury oraz zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży i dorosłych mieszkańców. Świetlica wiejska pełnić będzie funkcję centrum kulturalnego dla miejscowości, będąc miejscem spotkań dzieci, młodzieży szkolnej oraz pozostałych mieszkańców szukających różnych form rozrywki i dostępu wiedzy.

Dzięki funkcjonowaniu świetlicy mieszkańcy wsi będą mogli spotykać się na imprezach kulturalnych takich jak: Dzień Matki, Dzień Dziecka, Mikołajki, Oplatek oraz inne imprezy ustalone w ramach funduszu sołeckiego integrujące społeczność wiejską.

Realizacja tego przedsięwzięcia uwzględnia również prace związane z przygotowaniem terenu pod świetlicę, tj. miejsca parkingowego, zagospodarowanie terenu wokół świetlicy (obsadzenie drzew, pasów zieleni), jak również ogrodzenie terenu, wykonanie utwardzonego dojścia do

światlicy.

1.2. Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z modernizacją sieci wodociągowej

Brak kanalizacji stanowi duży problem sołectwa. Skanalizowanie wsi Bożanów przyczyni się do poprawy życia i pracy, a także zmniejszy zanieczyszczenie gleb i wód gruntowych w bezpośrednim sąsiedztwie zamieszkania.

Przewidywana inwestycja będzie miała za zadanie rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej w sposób ograniczający do minimum jej uciążliwość dla wód powierzchniowych i podziemnych znajdujących się w obrębie oddziaływania zanieczyszczeń odprowadzanych z terenu gminy.

Wraz z budową kanalizacji zmodernizowana została by również sieć wodociągowa. Modernizacja polegałaby na wymianie starych, awaryjnych rur na nowe wykonane z tworzyw sztucznych. Projekt przyczyni się do podniesienia poziomu życia mieszkańców.

1.3. Budowa placu zabaw

Głównym celem zadania będzie stworzenie na terenie wsi bezpiecznych miejsc do zabawy dla dzieci i ich rodzin oraz zapewnienie im doskonalenia sprawności fizycznej i zdobywania nowych umiejętności. Nowo powstałe obiekty będą wykorzystywane podczas organizacji różnych spotkań integracyjnych. Ponadto nowa infrastruktura społeczna w sołectwie wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców oraz estetykę wsi.

1.4. Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów sołectwa

Odpowiednie zagospodarowanie terenów zielonych wsi oraz wykonanie miejsca rekreacyjno wypoczynkowego tj wykonanie małego boiska sportowego oraz zamontowanie wiaty , ławek, stołów oraz wykonanie miejsca do wspólnego grillowania umożliwi organizowanie rozgrywek sportowych, a także spotkań integracyjnych, różnego rodzaju festynów i zabaw dla mieszkańców sołectwa poprawiając jednocześnie jego estetykę i funkcjonalność.

1.5. Konserwacja rowów melioracyjnych oraz potoku Tarnawka

Prace polegać będą na wycince krzewów i wykoszeniu porostów rosnących w rowach melioracyjnych i w korycie potoku Tarnawki. Usunięte zostaną powstałe lokalnie namuliska i zatory. W celu uniknięcia lokalnych podtopień w obrębie wsi pogłębione zostaną rowy melioracyjne oraz koryto potoku Tarnawki.

Wszystkie te zabiegi mają na celu po pierwsze zabezpieczenie miejscowości przed podtopieniami , a po drugie poprawienie wizerunku i estetyki sołectwa .

1.6. Remont Kapliczki

Kapliczka znajdująca się przy głównej drodze pełni istotną rolę dla mieszkańców wsi. Zachowanie historycznych pamiątek tworzy tożsamość miejsca. Uświadomienie lokalnej społeczności wartości dziedzictwa kulturowego służyć będzie wzmocnieniu jej więzi. Remont kapliczki wpłynie również pozytywnie na poprawę estetyki wsi.

2. Szacunkowy koszt realizacji zadań

L.p.	Zadania	Szacunkowy koszt [zł]	Możliwe źródła finansowania
1.	Powstanie świetlicy wiejskiej	150.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program Operacyjny WD, budżet gminy i inne
2.	Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z modernizacją sieci wodociągowej	3.000.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program Operacyjny WD, budżet gminy i inne
3.	Budowa placu zbaw	50.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program Operacyjny WD, budżet gminy i inne
4.	Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów sołectwa.	10.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program Operacyjny WD, budżet gminy i inne
5.	Konserwacja rowów melioracyjnych oraz potoku Tarnawka	20.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, budżet gminy i inne
6.	Remont Kapliczki	10.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, budżet gminy i inne

3. Harmonogram realizacji projektu

L.p.	Zadania	Planowany termin realizacji							
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Budowa świetlicy wiejskiej								
2.	Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z modernizacją sieci								

	wodociągowej							
3.	Budowa placu zbaw							
4.	Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów sołectwa.							
5.	Konserwacja rowów melioracyjnych oraz potoku Tarnawka							
6.	Remont Kapliczki							

IX. System wdrażania i monitorowania Planu Odnowy Miejscowości

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się z chwilą uchwalenia go przez zebranie wiejskie oraz w prowadzenie w życie uchwałą Rady Gminy Żarów. Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Burmistrz Gminy Żarów, a także Rada Sołecka oraz Sołtys wsi Bożanów.

System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości realizowany będzie w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej.

Monitoring dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania Planu Odnowy Miejscowości. Monitorowanie polega na systematycznym zbieraniu i interpretowaniu danych opisujących postęp i efekty realizacji Planu. Monitoring obejmuje wydatkowanie (monitoring finansowy) oraz efekty rzeczowe (monitoring rzeczowy) wdrażania Planu.

Monitoring rzeczowy – dostarczanie danych, obrazujących postęp we wdrażaniu Planu oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do ustalonych celów. Monitoring rzeczowy odbywa się w oparciu o kwantyfikowane dane, obrazujące postęp we wdrażaniu Planu, podzielone na trzy kategorie:

- 1) Wskaźniki produktu – odnoszą się one do rzeczowych efektów działalności. Są to efekty, które osiągamy bezpośrednio na skutek wydatkowania środków.
- 2) Wskaźnik rezultatu – odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z realizacji Planu. Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu.
- 3) Wskaźniki oddziaływania – obrazują one konsekwencje Planu Odnowy Miejscowości wykraczające poza natychmiastowe efektywności.

Monitoring finansowy – dostarczanie danych dotyczących finansowych aspektów realizacji Planu Odnowy Miejscowości, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków. Monitoring polegać będzie na porównaniu faktycznego wydatkowania środków, z zaplanowanym. W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Żarów zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Bożanów. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka.

IX. Zakończenie

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu siedmiu lat realizację kilkunastu zadań. Realizacja powyższych zadań spowoduje, że Bożanów stanie się atrakcyjnym miejscem zamieszkania i wypoczynku. Działania te przyczynią się do promocji miejscowości – ożywią ruch turystyczny co w konsekwencji może pobudzić aktywność gospodarczą mieszkańców. Osiągnięcie wytyczonych w Planie celów wymaga jednak pełnej mobilizacji i zaangażowania mieszkańców do podejmowania działań na rzecz poprawy warunków i jakości życia.

Opracowanie: Adriana Kowalczyk

Przemysław Sikora

Opracowanie na podstawie materiałów Urzędu Miejskiego w Żarowie oraz „Monografii Gminy Żarów” - autorstwa Tomasza Ciesielskiego.

Uzasadnienie

Jednym z wymogów wniosku o przyznanie dofinansowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich - działania "Odnowa i rozwoju wsi", jest zatwierdzenie przez Radę Miejską Planu Odnowy Miejscowości. W związku z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 kwietnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zachodzi potrzeba zmiany Planu Odnowy Miejscowości Bożanów poprzez uzupełnienie go o wymagany rozporządzeniem rozdział: "Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne". Z uwagi na powyższe przesłanki uznaje się uzasadnione podjęcie niniejszej uchwały.

Sporządziła:

Adriana Kowalczyk

Referent ds. wsi i rolnictwa